

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Miljøvern avdelingen

Miljøvern departementet
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 200901780-/JRI   Deres dato: 14.05.2009   Vår ref.: 2009/11035 M-NA   Saksbehandler: Erlend Smedshaug   Dato: 03.07.2009

MERKNADER FRA FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS TIL FORSLAG TIL ENDRINGER I FRILUFTSLOVEN

Vi viser til brev fra Miljøvern departementet av 14.05.2009 vedr. høring av forslag til endringer i friluftsløven.

Merknader fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus

Fylkesmannen i Oslo og Akershus finner i det alt vesentlige forslaget til endringer i friluftsløven meget positivt, og at de foreslåtte endringene vil styrke allmennhetens interesser i form av bedre mulighet for ferdsel og opphold i naturen. Dette både direkte, i form av styrking av allmennhetens rettigheter for ferdsel og opphold, og indirekte, i form av at det offentlige, særlig kommunene, får flere og bedre virkemidler for å sikre allmennhetens tilgang og opphold i slike områder.

Fylkesmannen vil særlig understreke viktigheten at det offentlige, i praksis særlig kommunene, får bedre og sterkere virkemidler for å sikre og ivareta allmennhetens ferdselsmuligheter og ferdselsrettigheter i utmark og deler av innmark. Det har, som departementet også skriver, i mange tilfeller vært svært tid-, og ressurskrevende for kommuner å sikre allmennhetens rettigheter for ferdsel og opphold i områder der slik ferdsel er tillatt i henhold til friluftsløven, herunder blant annet å kunne fjerne stengsler og forbudsskilt som er satt opp av private aktører for å hindre allmennhetens ferdsel og opphold.

Fylkesmannen finner det også hensiktsmessig og viktig at allmennhetens høstingsrett i utmark forankres i friluftsløven.

Fylkesmannen støtter nær alle foreslåtte endringer i loven. Vi finner at endringsforslagene er viktige og hensiktsmessige grep for å styrke allmennhetens ferdselsmuligheter og for kommunene, som i første instans skal ivareta disse rettighetene. Vi vil særlig understreke viktigheten av at saker vedr. ulovlige stengsler eller skilt som hindrer lovlig ferdsel skal kunne bringes inn til departementet ved behov, for å hindre at slike saker stopper opp i kommunene på grunn av manglende virkemidler, og/eller på grunn av tid-, og ressurspørsmål. Tvangsmulkt vil etter fylkesmannens vurdering trolig være et effektivt virkemiddel i slike sammenhenger.

Kommentar til forslaget til endring av § 3

Det foreslås at fylkesmannen skal stadfeste kommunale vedtak om forbud mot ferdsel med hest, sykkel og kjelke eller lignende på vegstrekninger i innmark som leder til utmark.

Vi har ingen merknader til en slik bestemmelse.

Kommentar til forslaget til endring av § 5

Fylkesmannen finner at bestemmelsen slik den foreligger nå er for vid og ikke legger klare nok føringer for hva som kan tas med når det gjelder røtter av ville urter. Bestemmelsen reguleres imidlertid noe av § 19, om at utøvelse av allemannsretten etter denne gjelder med de begrensninger som følge av annen lovgivning, men vi finner allikevel behov for å stramme inn dette punktet.

Det bør i denne bestemmelsen tilføyes at det ikke er tillatt å ta med røtter av ville urter som er ført opp i Norsk Rødliste. Det vil da være opp til de som ønsker å ta med røtter av ville urter å sjekke ut dette på forhånd.

Kommentar til forslaget til endring av § 9

Departementet foreslår at forbudet mot telting nærmere enn 150 meter fra bebodd hus eller hytte oppheves. Det heter imidlertid at telt eller lignende innretning ikke bør plasseres så nær bebodd hus eller hytte at det forstyrrer beboernes fred.

Fylkesmannen finner det svært positivt å styrke allmennhetens rettigheter og muligheter for ferdsel og opphold i utmark og i deler av innmark på nærmere definerte betingelser, men vil allikevel understreke viktigheten av en balansering av hensynet til allmennheten og fastboende/hytteiere. Det bør søkes å unngå omfattende konflikter med fastboende/hytteiere i frilufsloven, slik at ikke loven og allemannsretten får et negativt fokus.

Vi ser behovet for en klargjøring og forsterkning av allmennhetens rettigheter for ferdsel og opphold i utmark, jf de øvrige forslag til endringer i loven. Vi viser her til bl.a. til at omfattende hyttebygging ved strandsonen, i skogen og på fjellet medfører en økt privatisering og innskrenkning av friluftsområdene.

Vi støtter forslaget om at telt likestilles med lignende innretning for overnatting.

Dette bør imidlertid presiseres til også å omfatte all overnatting, da effekten av overnatting for fastboende/hytteiere ikke endres av om den skjer på annen måte enn i telt. **Beskrivelsen "telt eller lignende innretning for overnatting" bør etter fylkesmannens syn derfor endres til å omfatte all form for overnatting.**

Kommentar til forslaget til endring av § 22

Det heter at fylkesmannen kan opptre, klage og i tilfelle på vegne av staten reise søksmål for å ivareta allmennhetens interesser i alle saker av interesse for friluftslivet.

FYLKESMANNEN I OSLO OG AKERSHUS

Fylkesmannen støtter dette, og viser til at fylkesmannen har betydelig påvirkningsmuligheter for fremme og sikre allmennhetens rettigheter i friluftsløven gjennom å være høringsinstans i plansaker, og ved å ha innsigelsesmyndighet og myndighet til å påklage kommunale vedtak i plansaker. Fylkesmannen i Oslo og Akershus vil videre få en betydelig rolle i forhold til håndhevelsen av den forestående markaloven, der friluftslivsinteressene er et viktig formål med loven.

Det er på denne bakgrunn viktig at fylkesmannen, i tillegg til fylkeskommunen, gis en formell rolle i friluftsløven.

Med hilsen

Frode Løset
seksjonssjef

Erlend Smedshaug
seniorrådgiver

Godkjent og ekspedert i papirform uten underskrift.

Kopi til:

Akershus fylkeskommune Postboks 1200 Sentrum 0107 Oslo